

Trafikministeriet
4. kontor
Nytorv 11-13
1450 København K

3 SEP. 1996

2. kommunekontor
1996/1110/28-4
MV

I:\mve\trafik

2) Tilsynsrådet for Fyns Amt (not.)

Trafikministeriet har ved brev af 24. juni 1996 med bilag (j.nr. 96-4212/K429-73) anmodet Indenrigsministeriet om en udtalelse om, hvorvidt Ejby Kommune i henhold til kommunalfuldmagtsreglerne kan finansiere hastighedsdæmpende foranstaltninger på Rugårdsvej.

Det fremgår af de medsendte bilag, at Regionsudvalget under Fyns Amtsråd har meddelt Ejby Kommune, at det efter lovgivningen ikke er tilladt kommunen at finansiere hastighedsdæmpende foranstaltninger på den pågældende vej, der i kraft af sin status som landevej er amtskommunal.

Trafikministeriet har over for Indenrigsministeriet oplyst, at lov om offentlige veje hverken indeholder hjemmel til eller er til hinder for kommunal finansiering af hastighedsdæmpende foranstaltninger på en landevej.

Indenrigsministeriet skal i anledning af Trafikministeriets anmodning om en udtalelse bemærke følgende:

Det almindelige kommunale tilsyn med Ejby Kommune varetages af Tilsynsrådet for Fyns Amt, jf. § 47, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 615 af 18. juli 1995). Indenrigsministeriet varetager alene et retligt tilsyn med tilsynsrådene, jf. § 61 a i lov om kommunernes styrelse.

Tilsynsrådet for Fyns Amt ses ikke at have udtalt sig i den konkrete sag, og Indenrigsministeriet kan derfor ikke tage stilling til denne.

Indenrigsministeriet skal dog generelt udtale følgende om kommuners adgang til at yde støtte til hastighedsdæmpende foranstaltninger på amtskommunale veje:

Ifølge § 2, stk. 3 og 4, i lov om offentlige veje (jf. lovbekendtgørelse nr. 532 af 20. juni 1994) er amtsrådene forvaltningsmyndighed og vejbestyrelse for landevejene, og efter lovens § 10, stk. 2, bestemmer vejbestyrelserne, hvilke arbejder der skal udføres på deres veje, og afholder de udgifter, der er forbundet med sikring og andre forberedende foranstaltninger, anlæg, drift og vedligeholdelse af disse veje, medmindre andet er bestemt.

Efter lovens § 10, stk. 3, kan en amtskommunal eller kommunal vejbestyrelse lade de arbejder, der er nævnt i stk. 2, udføre ved en anden vejbestyrelses foranstaltning samt afgive tilbud på arbejder, der af en anden vejbestyrelse er udbudt i licitation. I bemærkningerne til bestemmelsen er det bl.a. anført, at såfremt en vejbestyrelse udfører arbejder for en anden vejbestyrelse, må prisfastsættelsen ikke påføre private urimelig konkurrence, og prisen må ikke blive fastsat for lavt med henblik på at yde tilskud til bygherren.

Der er i den juridiske litteratur en vis uenighed om, i hvilken udstrækning der kan slutes modsætningsvis fra det forhold, at en opgave ved lov er henlagt til et bestemt administrativt niveau - staten, amtskommunerne eller kommunerne - til, at andre administrative niveauer ikke kan påtage sig eller yde tilskud til den omhandlede opgave, jf. således bl.a. Haagen Jensen, Kommunalret, 1972, side 42, Erik Harder, Dansk Kommunalforvaltning III, Kommunalt selvstyre og statsligt tilsyn, 1994, side 46, Mogens Heide-Jørgensen, Den kommunale interesse, 1993, side 231 ff. og Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 1994, side 436 f.

Det er dog en udbredt opfattelse, at der bør udvises tilbageholdenhed med at afgrænse kommunernes og amtskommunernes ulovbestemte opgaver udelukkende ved sådanne modsætnings slutninger. Afgrænsningen bør i stedet ske ved en afvejning af på den ene side de hensyn, som må antages at have ligget til grund ved fordelingen af opgaver mellem de tre administrative niveauer og på den anden side den kommunale eller amtskommunale interesse, som konkret begrunder kommunens eller amtskommunens ønsker om at påtage sig opgaven, jf. Haagen Jensen, Kommunalret, 1972, side 58-59, Garde og Mathiassen, Kommunalret, 1991, side 34 ff. og Mogens Heide-Jørgensen, Den kommunale interesse, 1993, side 237.

Den i lovgivningen fastsatte eller forudsatte fordeling af opgaver mellem stat, amtskommuner og kommuner er udtryk for en afvejning af, hvilke niveauer der er bedst egnede til at løse opgaverne. Ved valg af niveau vil der fra lovgivningsmagtens side endvidere normalt være foretaget en mere eller mindre eksplicit tilkendegivelse af, hvilke hensyn der skal varetages i forbindelse med løsningen af en opgave - lokale interesser, regionale interesser eller overordnede landspolitiske interesser. De hensyn, som ligger bag fordelingen af opgaver, kan ikke tilsidesættes ved aftaler mellem offentlige myndigheder, jf. bl.a. Harder, Dansk Kommunalforvaltning II, Opgaver og Tilsyn, 1979, s. 54 ff.

Endvidere vil en generel adgang for kommuner til at varetage amtskommunale opgaver kunne indebære en betydelig risiko for, at den amtskommunale opgavevaretagelse (f.eks. prioritering af udgiftsområder) blev påvirket af mulighederne herfor.

Det kan endelig anføres, at kommunale tilskud til varetagelse af amtskommunale opgaver ville indebære, at kommunens borgere ville komme til at betale for den samme ydelse over både kommuneskatten og amtsskatten.

Det er på den baggrund Indenrigsministeriets opfattelse, at en kommune som udgangspunkt ikke kan varetage eller yde økonomisk støtte til varetagelsen af opgaver, som det efter lovgivningen påhviler amtskommunale myndigheder at varetage.

Dette udgangspunkt har for så vidt angår kommunal støtte til varetagelse af amtskommunale opgaver efter lov om offentlige veje fundet udtryk i bl.a. lovens § 10, stk. 3.

Der kan imidlertid foreligge tilfælde, hvor en kommune i forbindelse med varetagelsen af en amtskommunal opgave får mulighed for at varetage kommunale hensyn, som ikke kan varetages i medfør af særlovgivningen, og hvor kommunen har en særlig kommunal interesse i opgavevaretagelsen.

Det kommunale engagement i en amtskommunal opgave, hvad enten det er i form af økonomisk støtte eller varetagelse af opgaven i kommunalt regi, kan efter Indenrigsministeriets opfattelse dog ikke række videre, end hvad den særlige kommunale interesse i opgavevaretagelsen tilsiger.

Det er endvidere en forudsætning for et kommunalt engagement i opgaven, at amtskommunen uafhængigt af den kommunale interesse i opgavens varetagelse har vurderet, at der ikke er behov for at varetage opgaven eller i hvert fald ikke behov for at varetage opgaven på indeværende tidspunkt.

Det er antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis, at kommuner efter almindelige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse kan varetage færdselsmæssige hensyn, herunder hensyn til trafiksikkerheden.

Uanset, at det som udgangspunkt er en amtskommunal opgave at gennemføre trafikforanstaltninger på amtskommunale veje, kan der foreligge tilfælde, hvor kommunen i modsætning til amtskommunen vurderer, at der er behov for etablering af sådanne foranstaltninger på en amtskommunal vej.

Under denne forudsætning og på baggrund af det ovenfor i øvrigt anførte finder Indenrigsministeriet, at en kommune lovligt og efter aftale med den amtskommunale vejbestyrelse kan finansiere hastighedsdæmpende foranstaltninger på en amtskommunal landevej, såfremt de færdselsmæssige hensyn kommunen herved ønsker at

varetage, ikke kan varetages i medfør af færdselslovgivningen, og såfremt der foreligger en særlig kommunal interesse i de omhandlede hastighedsdæmpende foranstaltninger.

./. Kopi af dette brev er sendt til orientering til Tilsynsrådet for Fyns Amt.

Med venlig hilsen

Per Hansen

2. Not. Hvilket herved meddeles.

